

האקדמיה הצעירה הישראלית

7

7 < האקדמיה הצעירה הישראלית

האקדמיה הצעירה פועלת עצמאית, בגיבויה ובסיועה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, משלהי 2012. חברי וחברות האקדמיה הצעירה הם אנשי ונשות מדע מצטיינים מהשורה הראשונה בתחומם, המחויבים למעורבות ציבורית חברתית פעילה בנושאים הקשורים בענייניה של האקדמיה. החברות והחברים החדשים נבחרים על פי תקנון מוסכם, ובבחירתם קיימת השאיפה לשמור על איזון דיסציפלינרי ועל ייצוג הולם של הקהילה המדעית בישראל, כפוף לעקרונות המצוינות כתנאי קובע. כהונת החברים והחברות היא לתקופה קצובה בת ארבע שנים.

האקדמיה הצעירה הישראלית
 الأكاديمية الشابّة الإسرائيلية
 THE ISRAEL YOUNG ACADEMY

בשנת 2023 בחרה האקדמיה הצעירה לשורותיה שישה חוקרים וחוקרות חדשים:

ד"ר איילת אבן עזרא, החוג להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים
 פרופ' איגור אוליצקי, המחלקה לאימונולוגיה וביולוגיה רגנרטיבית, מכון ויצמן למדע
 פרופ' ג'ניפר אושר, המחלקה לפוליטיקה וממשל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
 פרופ' דניאל סודרי, הפקולטה להנדסת חשמל ומחשבים, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
 פרופ' עופר פירסטנברג, המחלקה לפיסיקה של מערכות מורכבות, מכון ויצמן למדע
 פרופ' עדי שטרן, הפקולטה למדעי החיים, אוניברסיטת תל אביב

לאקדמיה הצעירה ועד מנהל הנבחר באספה הכללית של האקדמיה הצעירה, ובו שלושה חברים וחברות מתחומי דעת שונים: פרופ' בינה קליסקי (י"ר), פרופ' איתי הלוי ופרופ' יוסי יובל.

חברי האקדמיה הצעירה הישראלית, מאי 2023

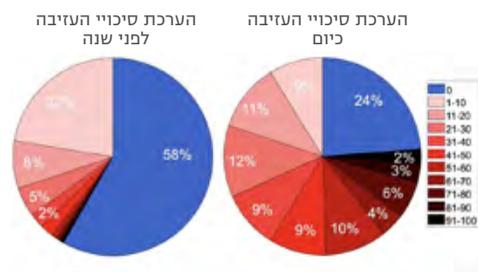
מתוך יום העיון לציון עשור להקמתה של האקדמיה הצעירה הישראלית, ספטמבר 2022. למעלה: רב־שיח של כל יושבי ראש האקדמיה הצעירה לדורותיהם. למטה, מימין: יו"ר האקדמיה הצעירה לשעבר פרופ' חיים ביידנקופף, יו"ר ות"ת פרופ' יוסי מקורי, רב־שיח ובו (מימין) נשיא האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים פרופ' דוד הראל, יו"ר ות"ת לשעבר פרופ' יפה זילברשץ, פרופ' מקורי ונשיאת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים לשעבר פרופ' רות ארנון.

בחודש ספטמבר 2022 ציינה האקדמיה הצעירה הישראלית עשור להיווסדה ביום עיון חגיגי שהוזמנו אליו חבריה בעבר ובהווה. ביום העיון התקיים מושב שעסק באקדמיה הצעירה ובבוגריה כסוכני שינוי, בראשות יושב הראש לשעבר של הוועד המנהל פרופ' חיים ביידנקופף ותשעת יושבי הראש הקודמים. בהמשך נערך מושב בנושא "האקדמיה הצעירה והאקדמיה: עבר, הווה, עתיד" בהשתתפות נשיא האקדמיה הלאומית פרופ' דוד הראל, נשיאת האקדמיה הלאומית לשעבר פרופ' רות ארנון, יו"ר ות"ת (הוועדה לתכנון ולתקצוב) של המל"ג (המועצה להשכלה גבוהה) פרופ' יוסי מקורי ויו"ר ות"ת לשעבר פרופ' יפה זילברשץ.

בשנה האחרונה יזמה האקדמיה הצעירה את הפעילויות והאירועים האלה:

סקר השפעתו האפשרית של המשבר הפוליטי על ההון האנושי באקדמיה

בחודש מרס פרסמה האקדמיה הצעירה [סקר שבחן אם חל שינוי בעמדת חברי וחברות סגל בדבר הנוכחות לעזוב את הארץ](#) בשל המשבר הפוליטי. ענו על הסקר כ־2,000 חברי סגל. 73% מהם דיווחו על עלייה ניכרת (של 35% במוצע) בתחושותיהם באשר לסיכוייהם לעזוב את המדינה מהשנה שעברה לשנה זו. הרוב הצהיר שהסיבה המרכזית לכך היא תהליכי החקיקה המשפטית של הממשלה הנוכחית.

אשכול קידום חוקרים צעירים

מסתגלים לאקדמיה

במהלך השנה קיימה האקדמיה הצעירה סדרת מפגשים מקוונים בשם "מסתגלים לאקדמיה", הפונה לסגל אקדמי בתחילת דרכו, ומטרתה להנגיש את הכלים ואת המידע הדרושים להשתלבות מוצלחת באקדמיה הישראלית. [המפגש הראשון](#) עסק בכלים להגשת בקשות למענקים מטעם הקרן הלאומית למדע. [המפגש השני](#) עסק בבנייה ובניהול של קבוצת מחקר. [המפגש השלישי](#) עסק בנושא "איזונים ובלמים בין מחקר לחיים", [והמפגש הרביעי](#) עסק במצוינות אקדמית ובכלים להשגתה. בכל אחד מהמפגשים השתתפו מאות חוקרים מכל תחומי הדעת. את סדרת המפגשים מובילים חברי האקדמיה הצעירה ד"ר נעמה גבעזטורסקי, פרופ' יונית הוכברג, פרופ' איתי הלוי, פרופ' מירי ימיני, פרופ' שחר קוטינסקי, פרופ' בינה קליסקי וד"ר רות שרץ-שובל.

אשכול קידום מגוון באקדמיה

כינוס וסקר בנושא "דור ראשון לאקדמיה"

בחודש ינואר קיימה האקדמיה הצעירה כינוס בנושא "דור ראשון לאקדמיה", ובעקבותיו היא הוציאה [דוח המציג נתונים מקיפים](#) על בוגרי ובוגרות מערכת ההשכלה הגבוהה בקטגוריה זו, והמציג למוסדות האקדמיים ולקובעי המדיניות דרכי פעולה לקידום מועמדים ללימודים אקדמיים וסטודנטים המשתייכים לקטגוריה זו. את הדוח כתבו חברי האקדמיה הצעירה פרופ' ענבל ארנון, פרופ' מירי ימיני ופרופ' איציק מזרחי.

כינוס לאוכלוסייה החרדית

בחודש פברואר ערכה האקדמיה הצעירה [כינוס מקוון הפונה לחרדים](#) המתעניינים בתארים מחקריים באוניברסיטאות. הכינוס כלל שיחה עם מנהלות מסלולים להשתלבות חרדים מאוניברסיטאות שונות וכן מפגש עם סטודנטיות וסטודנטים חרדים הלומדים לתואר מחקרי. את הכינוס הובילו חברי האקדמיה הצעירה ד"ר אהרן סיגל, פרופ' לטם פרייחזן ופרופ' נתן קלר.

כינוס לסטודנטים מהחברה הערבית

בחודש מאי התקיים [כינוס לסטודנטים מהחברה הערבית](#) שלומדים לדוקטורט במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. בכינוס השתתפו נציגי האוניברסיטאות וחוקרים מובילים מהחברה הערבית שהציגו תובנות ועצות חשובות בנוגע לאתגרים הצפויים לסטודנטים במהלך הקריירה האקדמית. את הכינוס ארגנו והובילו חברי האקדמיה הצעירה פרופ' רג'א ג'ריס, ד"ר תאופיק דעאדלה, פרופ' יוסי יובל, פרופ' ראמי עקילאן ופרופ' נעם שטרן גינוסר.

משתתפי הכינוס לסטודנטים מהחברה הערבית

אשכול קידום מדעי הרוח והחברה

היקף חובת הוראה במדעי הרוח והחברה

בחודש דצמבר 2022 פרסמה האקדמיה הצעירה מסמך בנושא היקף חובת ההוראה של סגל אקדמי בכיר באוניברסיטאות, בפקולטות למדעי הרוח, החברה, האומנויות והמשפטים. המסמך מתבסס על סקר חוקרים צעירים 2.0 שערכה האקדמיה הצעירה בשנת 2019, אשר מצא כי קיים פער ניכר בין החוויה האקדמית של חוקרות וחוקרים צעירים במדעי הרוח והחברה לבין החוויה של עמיתיהם במדעים המדויקים, במדעי החיים, הרפואה וההנדסה. אחד מן הביטויים המובהקים של הפער הוא היקף ההוראה הנדרש בפקולטות למדעי הרוח והחברה. נמצא כי בכל המוסדות קיימים הבדלים ניכרים בהיקף שעות ההוראה הנדרש מחברות וחברי סגל בין הפקולטות למדעי הרוח והחברה לפקולטות האחרות, והומלץ לשנות את המצב. את המסמך גיבשו חברי האקדמיה הצעירה פרופ' איריס אידלסון-שיין, פרופ' עופר אשכנזי, פרופ' יוסי יובל, פרופ' מירי ימיני ופרופ' לטם פרייזון.

אשכול קידום מחקר בין-תחומי

אקדמיקס 4

האירוע "לחיות במדע בדיוני: ארבע הרצאות אודות העתיד, שכבר כאן"

בחודש פברואר קיימה האקדמיה הצעירה, בפעם הרביעית, את הכינוס הרב-תחומי "אקדמיקס" במשכנות שאננים בירושלים. בכינוסי "אקדמיקס" משתתפים 20 חוקרות וחוקרים מכל תחומי הידע ממגוון מוסדות המחקר. במהלך הכינוס החוקרים מציגים את מחקריהם, מקיימים דיונים רב-תחומיים, חווים למידה הדדית, שיתוף ידע, חקירה אישית וסיעור מוחות. מטרת הכינוסים היא קידום שיתופי פעולה בין-תחומיים,

הרחבת קשרי המחקר והעבודה וגם מתן פינה שקטה לחוקרים לעבודתם. בכינוס האחרון קיימה האקדמיה הצעירה, בשיתוף משכנות שאננים, אירוע פתוח לציבור הרחב – "לחיות במדע בדיוני: ארבע הרצאות אודות העתיד, שכבר כאן". את המפגש ואת האירוע הובילו חברי האקדמיה הצעירה פרופ' יעל אלואיל ופרופ' חיים סוכובסקי.

אקדמיקס ישראל-גרמניה

בחודש מאי קיימה האקדמיה הצעירה כינוס מיוחד בשיתוף עם האקדמיה הצעירה הגרמנית – Die Junge Akademie. הכינוס התקיים בירושלים והשתתפו בו חברי וחברות אקדמיה צעירה משתי המדינות. המשתתפים הרצו על תחומי הדעת השונים שלהם וקיימו מפגשים לא פורמליים במהלך ימי הכינוס ובמהלך סיורים ברחבי ירושלים. את הפעילות הובילו חברי האקדמיה הצעירה ד"ר נעמה גבעיזטורסקי, פרופ' מירי ימיני ופרופ' בינה קליסקי.

משתתפי מפגש אקדמיקס ישראל-גרמניה

אשכול הנגשת מדע

אקדמאניה

בחודש יולי 2022 ערכה האקדמיה הצעירה, בשיתוף ארגון "בשער – קהילה אקדמית למען החברה בישראל" והאגודה הישראלית לאקולוגיה, את מיזם "אקדמאניה", שעסק בנושא משבר האקלים. המיזם כלל הרצאות שנישאו מפי מדענים בתחום ב־26 מוקדים ברחבי הארץ ברזמנית, בעיקר בפריפריה. ההרצאות עסקו בהשלכות משבר האקלים על תחומי המזון, הסביבה, החקלאות, התחממות כדור הארץ ועוד, והשתתפו בהן מאות מאזינים ברחבי הארץ. בשל הצלחת האירועים התקיימו בתחילת חודש מאי בשיתוף האגודה הישראלית לאקולוגיה הרצאות בשישה מוקדים שונים ברחבי הארץ בנושאים הקשורים למשבר האקלים. את הפעילות הובילו חברי האקדמיה הצעירה פרופ' איתי הלוי ופרופ' יוסי יובל.

הרצאות ברחבי הארץ במסגרת מיזם אקדמאניה, יולי 2022

חברי וחברות האקדמיה הצעירה הישראלית

פרופ' יעקב אברמסון, המחלקה לאימונולוגיה, מכון ויצמן למדע
פרופ' איריס אידלסון-שיין, המחלקה להיסטוריה של עם ישראל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
פרופ' יעל אלואיל, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' ענבל ארנון, המחלקה לפסיכולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' עופר אשכנזי, החוג להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' ארז בן יוסף, החוג לארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר נעמה גבעזטורסקי, הפקולטה לרפואה, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' רג'א ג'ריס, בית הספר להנדסת חשמל, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר תאופיק דעאדלה, החוג ללימודי האסלאם והמזרח התיכון והחוג לתולדות האומנות, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' יונית הוכברג, מכון רקח לפיסיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' איתי הלוי, המחלקה למדעי כדור הארץ וכוכבי הלכת, מכון ויצמן למדע
פרופ' יוסי יובל, בית הספר לזואולוגיה ובית הספר סגול למדעי המוח, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' מירי ימיני, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' ליעד מודריק, בית הספר למדעי הפסיכולוגיה, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' איציק מזרחי, המחלקה למדעי החיים, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
פרופ' חיים סוכובסקי, הפקולטה למדעים מדויקים, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר אהרון סיגל, החוג לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' לילך עמירב, הפקולטה לכימיה, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' ראמי עקילאן, הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' לטם פרייחזן, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה
פרופ' שחר קוטינסקי, הפקולטה להנדסת חשמל ומחשבים, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' בינה קליסקי, המחלקה לפיזיקה, אוניברסיטת בר-אילן
פרופ' נתן קלר, המחלקה למתמטיקה, אוניברסיטת בר-אילן
פרופ' עדו קמינר, הפקולטה להנדסת חשמל ומחשבים, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' עודד רכבי, הפקולטה למדעי החיים, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' אסף שוורץ, סוציולוגיה, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
פרופ' נעם שטרן-גינור, המחלקה לגנטיקה מולקולרית, מכון ויצמן למדע
פרופ' מני שלום, כימיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
פרופ' ח אבי שרודר, הפקולטה להנדסה כימית, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
ד"ר רות שרץ-שובל, המחלקה למדעים ביומולקולריים, מכון ויצמן למדע

לאתר האקדמיה הצעירה הישראלית <